

แนวทางการขับเคลื่อน “ครอบครัวอบอุ่น”

วันอาทิตย์เป็นวันครอบครัว
"ทำดีถวายคุณพ่อคุณแม่" เพื่อสร้างเป็นสังคมที่ดี

โดย กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว
กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

แนวทางขับเคลื่อน “ครอบครัวอบอุ่น” ที่มา/สถานการณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ความสำคัญสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัว โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้ดำเนินการสำรวจสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัวและรายงานผล ประจำปี 2566 เพื่อติดตามและประเมินสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัวประจำปี จำนวน 76 จังหวัด กลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 59,610 ครอบครัว โดยบันทึกข้อมูลจากการสำรวจฯ เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็งทางเว็บไซต์ <http://www.esfis.org> ผลสำรวจค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวในภาพรวมเท่ากับ 71.47 คะแนน และเมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวแต่ละด้าน พบว่า ด้านสัมพันธภาพมีค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวมากที่สุด 76.02 คะแนน รองลงมา คือ ด้านการทำบทบาทหน้าที่ของครอบครัว 74.04 คะแนน ด้านสุขภาพของครอบครัว 72.67 คะแนน ด้านทุนทางสังคม 72.15 คะแนน ด้านการหลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงและการปรับตัวได้ในภาวะยากลำบาก/วิกฤติ 72.12 คะแนน ด้านเทคโนโลยีสื่อสารและการเรียนรู้ 69.18 คะแนน และด้านการพึ่งตนเอง ความพอเพียงทางด้านเศรษฐกิจมีค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวน้อยที่สุด 66.15 คะแนน ซึ่งผลสำรวจฯ มีครอบครัวเสี่ยงร้อยละ 25.01 ครอบครัวทั่วไปร้อยละ 49.98 และครอบครัวเข้มแข็งร้อยละ 25.01 และเมื่อพิจารณาร้อยละของครอบครัวในองค์ประกอบแต่ละด้าน พบว่าองค์ประกอบที่มีร้อยละของครอบครัวเสี่ยงมากที่สุด ได้แก่ ด้านทุนทางสังคมร้อยละ 28.42 รองลงมา คือ ด้านเทคโนโลยีสื่อสารและการเรียนรู้ ร้อยละ 26.31 และด้านสัมพันธภาพร้อยละ 24.73

จากสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัวดังกล่าว เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของครอบครัวตามความเสี่ยงมากที่สุดที่พบแต่ละด้านไม่ว่าจะเป็นด้านทุนทางสังคม ด้านเทคโนโลยีสื่อสารและการเรียนรู้ และด้านสัมพันธภาพ ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมในหลายมิติ หนึ่งในนั้น คือ ความรุนแรงในครอบครัว และในความสัมพันธ์ ที่เป็นการแสดงออกของพฤติกรรมในความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด หรือความสัมพันธ์แบบอื่น ๆ ในครอบครัว หรือระหว่างคนที่อยู่ด้วยกัน โดยการทำร้ายจิตใจ คำว่า ถูกเหยียดหยาม ปฏิบัติอย่างไม่ให้ความเคารพหรือไม่ให้เกียรติ ทำร้ายร่างกายจนถึงแก่ชีวิตและทรัพย์สินที่พบได้เพิ่มขึ้นในสังคมไทย สอดคล้องตามข้อมูลสถิติที่มีการรวบรวมโดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวพบว่า การช่วยเหลือคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว 76 จังหวัด และ กทม. ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2566 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมีจำนวนทั้งสิ้น 13,929 คน ความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นค่อย ๆ สังคมความอ่อนแอให้บุคคล เกิดการแยกตัวออกจากสังคม ครอบครัว และชุมชน โดดเดี่ยวจนไม่ได้รับความช่วยเหลือหรือการใช้ครอบครัวและชุมชนเพื่อทำให้อับอายหรือแสดงออกที่รุนแรงเพิ่มขึ้น ตามที่มีการเผยแพร่ในช่องทางสาธารณะต่าง ๆ

แนวทางขับเคลื่อน “ครอบครัวอบอุ่น” ที่มา/สถานการณ์

รัฐบาลให้ความสำคัญในการส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดให้มีโครงการครอบครัวต้องมาก่อน (Family First) ที่มุ่งเน้นสนับสนุนให้ทุกครอบครัวมีอย่างน้อยหนึ่งวันที่สมาชิกในครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงการมีพื้นที่ที่เป็นมิตรให้ครอบครัวได้ทำกิจกรรมเพื่อสานสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเริ่มต้นด้วยการรณรงค์ให้ “วันอาทิตย์เป็นวันครอบครัว” เพื่อให้การสร้างครอบครัวแข็งแรงมีผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วและเร่งรณรงค์ให้วันอาทิตย์ของแต่ละสัปดาห์เป็นวันครอบครัวที่สมาชิกในครอบครัว จะอยู่พร้อมหน้าและทำกิจกรรมต่าง ๆ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ยังคงให้ความสำคัญและพยายามเป็นส่วนหนึ่งของพลังด้านครอบครัวสังคมที่จะคอยผลักดันให้เป็นนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว โดยปรับให้เป็นปัจจุบันทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยนำสถาบันครอบครัวเป็นฐานของการพัฒนาสู่ความเข้มแข็งของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์/ทำไมต้องส่งเสริมวันอาทิตย์เป็นวันครอบครัว

1. เพื่อการส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดี ใช้เวลาที่มีคุณภาพร่วมกับครอบครัว และสร้างพื้นที่ที่เป็นมิตรสำหรับครอบครัว ส่งเสริม "Family First" ครอบครัวต้องมาก่อน

2. เพื่อให้ทุกหน่วยงานร่วมเป็นเครือข่ายในการพัฒนาสถาบันครอบครัว และมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ สนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกันอย่างน้อยหนึ่งวันในสัปดาห์ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว
 อาทิ **"วันอาทิตย์เป็นวันครอบครัว"**

ผลสำรวจแนวทางเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพในครอบครัวและ ความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการที่เป็นมิตรต่อครอบครัว

สำรวจข้อมูลตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2566 – 31 มกราคม 2567

จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป จำนวน 3,946 คน

10 คำพูดที่อยากได้ยินจากคนในครอบครัว

รักนะ	48.86 %
ภูมิใจนะ/ดี/เยี่ยม	43.21 %
เหนื่อยไหม/ไหวไหม	42.60 %
เก่งมาก/เยี่ยมมาก	36.97 %
เป็นห่วงนะ/เป็นกำลังใจให้	36.49 %
สู้ ๆ นะ	32.59 %
มีตั้งค์ใช้ไหม/เอาเงินไปใช้สิ	31.88 %
คิดถึงนะ	27.09 %
ดูแลสุขภาพด้วยนะ/พักผ่อนบ้างนะ	26.96 %
ทำได้อยู่แล้ว/ทำดีแล้ว/ทำได้ดี/ทำดีมาก	22.45 %

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสำรวจเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

สำรวจข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 –30 ตุลาคม 2560

จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป จำนวน 2,541 คน

10 คำพูดที่ไม่อยากได้ยินจากคนในครอบครัว

ไปตายซะ/จะไปตายที่ไหนก็ได้	20.48 %
แกไม่น่าเกิดเป็นลูกฉันเลย	16.59 %
สร้างแต่ปัญหา/ตัวปัญหา	12.58 %
ดูลูกบ้านอื่นสิ!	11.76 %
เลว/ระยำ/ชั่ว	9.08 %
น่ารำคาญ	6.78 %
ตัวซวย	4.18 %
น่าเบื่อ	4.08 %
ไม่ต้องมายุ่ง	3.29 %
เชื่อพ่อ/เชื่อแม่ มันแรง	2.09 %

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสำรวจเลือกตอบได้ 1 ข้อ

ผลสำรวจแนวทางเพื่อสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวและ ความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการที่เป็นมิตรต่อครอบครัว

สำรวจข้อมูลตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2566 – 31 มกราคม 2567
จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป จำนวน 3,946 คน

10 สิ่งที่ควรทำ (Do) กับคนในครอบครัว

ดูแลช่วยเหลือกัน	68.42 %
เข้าใจกัน	63.03 %
เป็นกำลังใจให้กัน	58.87 %
เอาใจใส่	56.74 %
ห่วงใยกัน	43.34 %

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสำรวจเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

สำรวจข้อมูลตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2566 – 31 มกราคม 2567
จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป จำนวน 3,946 คน

10 สิ่งที่ไม่ควรทำ (Don't) กับคนในครอบครัว

ใช้อารมณ์	72.30 %
ทำร้ายร่างกาย/เพศ	71.77 %
ทะเลาะกัน	66.04 %
โกหก	41.08 %
บีบคั้น/กดดัน	35.28 %

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสำรวจเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ผลสำรวจแนวทางเพื่อสร้างสัมพันธ์ภายในครอบครัวและ ความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการที่เป็นมิตรต่อครอบครัว

สำรวจข้อมูลตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2566 – 31 มกราคม 2567

จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป จำนวน 3,946 คน

10 กิจกรรมที่อยากทำร่วมกับครอบครัว

กินข้าวร่วมกัน	85.25 %
ท่องเที่ยว/แคมป์ปิ้ง	63.84 %
พูดคุยแลกเปลี่ยน/รับฟังและแก้ไขปัญหา	61.71 %
ช่วยกันทำงานบ้าน	46.63 %
ร่วมงานเทศกาลต่าง ๆ	43.01 %
ทำอาหาร	40.14 %
กิจกรรมทางศาสนา	31.07 %
ดู TV ร่วมกัน	30.41 %
เล่นกีฬา/ออกกำลังกาย	29.75 %
ช้อปปิ้ง/ไปตลาด	27.39 %

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสำรวจเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

วันอาทิตย์เป็นวันครอบครัว

"ทำกิจกรรมร่วมกัน" เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี

โดย กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

@linefamily

0 2659 6721

<http://www.dwf.go.th/>

ผลสำรวจแนวทางเพื่อสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวและ ความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการที่เป็นมิตรต่อครอบครัว

สำรวจข้อมูลตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2566 – 31 มกราคม 2567

จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป จำนวน 4,270 คน

10

นโยบาย สวัสดิการ หรือแนวทางปฏิบัติที่คิดว่า เหมาะสมและมีความจำเป็นสำหรับบริบทชีวิตครอบครัว

วันลาฉุกเฉินเพื่อการดูแลสุขภาพในครอบครัว (โดยไม่ต้องขออนุมัติล่วงหน้า)	60.96 %
ยืดหยุ่นเวลาเข้าและออกจากที่ทำงาน เช่น ช่วงเวลาเข้า – ออก การทำงานให้เลือกหลากหลายช่วงเวลา	45.64 %
Work From Home	34.52 %
สนับสนุนการศึกษาของบุตร/ทุนการศึกษาคู่สมรส เช่น ลดค่าเรียนสำหรับครอบครัวที่มีบุตรมาก	32.86 %
สวัสดิการ Day Care/Night Day เพื่อดูแลพ่อแม่สูงวัย ผู้พิการ	30.30 %
พนักงานสามารถเพิ่มชั่วโมงการทำงานในแต่ละวันให้ครบจำนวนชั่วโมงการทำงานต่อ สัปดาห์ เพื่อเพิ่มวันหยุด เช่น ปกติทำงาน 8 ชั่วโมงต่อวัน (40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) แต่ขอทำงานเพิ่มเป็นวันละ 10 ชั่วโมง เพื่อให้มีวันหยุดเพิ่มขึ้นอีก 1 วัน เป็นต้น	27.92 %
การจัดหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้คำปรึกษาในการชำระหนี้สินทั้ง ในระบบและนอกระบบ การตั้งกองทุนช่วยเหลือโดยมีระยะดำเนินการ	19.93 %
จัดคอร์สฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านการบริหารจัดการเงิน/ การออม/การลงทุน/การจัดการหนี้	19.53 %
ให้สิทธิการลาให้แก่พนักงานชาย และพนักงานที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณี มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ตั้งแต่ 3 วันจนถึง 15 วัน โดยจ่ายค่าจ้างเต็มจำนวน	19.16 %
บริการที่ปรึกษาด้านจิตวิทยาสำหรับพนักงานและครอบครัว	14.07 %

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสำรวจเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ภาคผนวก

สามารถดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมประกอบได้ที่นี้

สื่อประชาสัมพันธ์ผลการสำรวจ

ชุดฝึกอบรมโรงเรียนครอบครัวในชุมชน

โดย กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว
กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

@linefamily

0 2659 6721

<http://www.dwf.go.th/>

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

“คอยให้กำลังใจ เป็นสิ่งหนึ่งที่ครอบครัวควรมีอยู่เสมอ
ไม่ว่าเจอปัญหาหนักหนาแค่ไหน
คือ การให้กำลังใจซึ่งกันและกันและทุกคนจะรู้ว่า
มีกำลังใจรออยู่ที่บ้านเสมอ”

